

ЗВІТ ВІДДІЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ АКАДЕМІЇ НАУК ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ЗА 2015 Р.

Важливим завданням роботи відділення економіки Академії наук Вищої освіти України є виявлення проблемних питань підвищення конкурентоспроможності вищої освіти України, економіки держави, регіонів і суб'єктів господарювання, підвищення інтелектуального капіталу держави та розробка креативних пропозицій щодо їх розв'язання. Для вирішення поставлених завдань визначено мету діяльності, яка полягає в активній громадській позиції і участі у вирішенні актуальних для вітчизняної економіки питань; здійсненні плідної інтегрованої наукової та освітянської діяльності, яка направлена на постійний трансфер технологій і, на цій основі, забезпечення модернізації освіти та економіки України.

Задля досягнення поставленої мети під егідою АН ВО України проведено наступні заходи:

1. 11 вересня в Запорізькому національному університеті відбулося засідання III міжнародного круглого столу **«Інтеграція освіти, науки і бізнесу»**. Участь у ньому взяли представники українських і закордонних вищих навчальних закладів, керівники державних та громадських установ і організацій, підприємці та студенти.

Організаторами чергового міжнародного круглого столу з економічних питань виступили **Міністерство освіти і науки України, Запорізька обласна державна адміністрація, Запорізький національний університет, Академія наук вищої освіти України, Академія економічних наук України та Всеукраїнська спілка вчених-економістів.**

Привітальними словами відкрила конференцію *декан економічного факультету, академік АН ВО України, д.е.н., професор Череп Алла Василівна*, подякувала представникам малого та середнього бізнесу та запрошеним гостям за приєднання до співпраці і обговоренню нагальних проблем в рамках теми конференції. Також з привітальним словом виступив

перший проректор Запорізького національного університету Бондар Олександр Григорович.

Зябліцев Сергій Володимирович, завідувач відділу патофізіології, імунології та трансплантології Українського науково-практичного центру ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України, д.мед.н., професор, академік Академії наук вищої освіти України передав учасникам круглого столу вітання від Президента АН ВО України Дубини М.І. та побажання плідної роботи. *Сергій Володимирович* виступив з доповіддю про принципи оптимізації навчального процесу в медичних вишах.

Голова Запорізького регіонального відділення, академік АН ВО України, д.ф.-м.н., професор Грищак В.З. привітав учасників круглого столу, обґрунтував доцільність і необхідність даного заходу, відзначив вагомий внесок Запорізького регіонального відділення в розвиток вітчизняної науки.

Згідно з регламентом заходу кожен із запрошених представив свою доповідь. Для мене виявився дуже цікавим виступ *Пучкова Олексія Володимировича, директора Українсько-Іспанського ТОВ «Урожай».* Тема його доповіді: Потреба бізнесу в підготовці висококваліфікованого персоналу. Олексій Володимирович висловив свою зацікавленість, як бізнесмена, в молодих, освічених кадрах, привів декілька ідей як держава може стимулювати підприємців, які беруть на роботу студентів.

Лєх Ірина Іванівна, голова Запорізької ради підприємців розповіла всім присутнім про економічну освіту очима підприємців та роботодавців. Ірина Іванівна підкреслила необхідність інтеграції освіти і бізнесу задля отримання майбутніми спеціалістами практичних навичок, що зроблять їх більш конкурентоспроможними на ринку праці.

Кендюхов Олександр Володимирович, голова Всеукраїнської спілки вчених-економістів, д.е.н., професор виступив з доповіддю: Податкова система як стратегічний інструмент прискорення бізнес-процесів та

залучення інвестицій: наукові рекомендації. Він представив нову економічну модель прозорої системи оподаткування, з якої виключається сам підприємець, а податок від платника автоматично відраховується у бюджет держави, також було зазначено, що кілька європейських країн вже користуються такою системою.

Розкрила тему дослідницько-інноваційної підготовки студентів **Вікторія Меньяло, начальник науково-дослідницької частини ЗНУ** з темою «Дослідницько-інноваційна підготовка майбутніх фахівців як пріоритет вищої освіти». У доповіді були порушені питання розвитку вітчизняної освіти в рамках загальнодержавної стратегії розвитку до 2020 року, а також необхідність отримання практичних навичок у студентів, що користуються попитом у роботодавців.

Наголосив на необхідності інтеграції фізики та економіки **завідувач кафедри прикладної фізики, академік АН ВО України, Лауреат Державної премії, д.т.н., професор Валерій Міщенко**. Доповідач підкреслив необхідність раціонального використання ресурсів в умовах сьогодення, а саме ресурсозберігальних технологій, що запроваджуються у металургійній промисловості. Крім того, доповідач підкреслив крайню необхідність введення курсу економіки на всіх спеціальностях.

Ознайомила зі станом розвитку органічної економіки України **керівник центру екологічної культури в Запоріжжі Наталя Пічкур**. Також були проведені паралелі розвитку цієї галузі у світі.

Також до виступу були представлені наступні роботи:

«Удосконалення економічної підготовки фахівців України» - **Драчук Юрій Захарович, професор кафедри менеджменту Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, д.е.н.**

«Фінансова гнучкість та її роль у виживанні підприємства» - **Горбунова Анна Володимирівна, доцент кафедри фінансів та кредиту Запорізького національного університету, к.е.н., доцент.**

«Децентралізація влади в Україні: адміністративний, бюджетний та безпековий аспекти» - *Денисов Костянтин Вікторович, заступник декана по заочному відділенню економічного факультету Запорізького національного університету, к.е.н.*

«Досвід створення та перспективи функціонування бізнес-інкубатору в Запорізькій області» - *Череп Олександр Григорович, доцент кафедри управління персоналом і маркетингу Запорізького національного університету, к.е.н.*

«Виявлення стратегічних фінансових резервів машинобудівного підприємства за допомогою факторного аналізу його діяльності» - *Коробов Олександр Олександрович, магістрант економічного факультету Запорізького національного університету.*

«Перспективи модернізації вищої освіти України» - *Гаврилюк Руслан, студент економічного факультету Запорізького національного університету.*

«Проблеми забезпечення фінансової безпеки вітчизняних підприємств» - *Монастирний Іван Сергійович, магістрант економічного факультету Запорізького національного університету.*

Доповіді викликали хвилю жвавого обговорення. Під час засідання з доповідями та пропозиціями також виступили інші представники економічного факультету ЗНУ, запорізьких ВНЗ та підприємств. У результаті спільної взаємодії науковців та представників бізнесу була вироблена концепція, спрямована на розробку спільної стратегії взаємодії в різних галузях господарювання задля сприяння інвестуванню, впровадженню інноваційних технологій у виробництво і створенню нових робочих місць, а відтак - економічному зростанню Запорізького регіону і України. Загалом, захід видався надзвичайно інформативним: і студенти, і викладачі, і гості отримали змогу дізнатися більше про взаємозв'язок освіти, науки і бізнесу, а також визначити пріоритетні напрямки розвитку нашої держави.

2. Протягом 2015 року Боголіб Т.М. здійснювала керівництво: бюджетною науковою темою: «Модернізація бюджетної системи України»; госпрозрахункова «Соціально-економічний розвиток Київського регіону»; грантова «Східне партнерство» ЄС соціально-економічний розвиток країн Центральної і Східної Європи.

Череп А.В. здійснювала керівництво бюджетною науковою темою «Створення та розвиток індустріального парку в Запорізькому регіоні».

Марцин В.С. здійснював керівництво бюджетною науковою темою «Фінансова стратегія розвитку економіки та проблеми її трансформації».

3. Приділяючи значну увагу пошуку нових та удосконаленню діючих форм організації наукової діяльності, науковцями економічного відділення інноваційні розробки подаються через участь у грантових програмах, а саме Боголіб Т. М.:

- Участь у грантовій програмі «Східне партнерство» ЄС соціально-економічний розвиток країн Центральної і Східної Європи.

4. Продовжується співробітництво з провідними навчально-науковими закладами Європи: Катовіцький економічний університет; Литовський державний едукологічний університет; Шауляйський державний педагогічний університет; Жешувський університет (Польща); Вища школа Підкарпатська економічна (Польща); Казахський національний педагогічний університет імені Абая; Турецький університет імені Чукурова.

5. Академіки економічного відділення АН ВО України за звітний період взяли участь у 6 Міжнародних науково-практичних конференціях, Всеукраїнських конгресах і наукових зборах вчених, а саме: Боголіб Т.М. прийняла участь у 1 міжнародній конференції (24-25 квітня VIII Міжнародна наукова конференція «Умови економічного росту в країнах з ринковою економікою»); прийняла участь у науково-методичних конгресах: Вільнюс, 2015, квітень «Наука і освіта», Рига, 2015, червень «Економіка і суспільство».

Михасюк І.Р. міжнародна конференція - 1; участь у науково-методичних конгресах – 2; Череп А.В. міжнародна конференція -1 (IX

Міжнародна конференція студентів і молодих вчених «Управління соціально-економічним розвитком регіонів та держави», 16–17 квітня 2015 року); міжнародний круглий стіл – 1 (IV Міжнародний круглий стіл «Інтеграція освіти, науки і бізнесу» проводиться за сприяння, 11 вересня 2015 р.). Позитивним є те, що дані наукові заходи проходили як в Україні, так і Польщі, Білорусії, Чехії, Німеччині, що дозволило Академікам обмінятися досвідом із нашими колегами за кордону.

6. Позитивним є публікації статей Академіків економічного відділення Академії наук ВО України у фахових наукових журналах, включених до переліку ВАКу, таких статей опубліковано- 22, а саме: Михасюк І.Р. -2; Череп А.В.- 20, що дало змогу апробувати результати наукових досліджень і донести їх до наукової спільноти.

Академіки економічного відділення мають публікації в наукових журналах, включених до міжнародних наукометричних і реферативних баз- 24, а саме Боголіб Т.М. у 2015 р. має таких публікацій- 14, що є підтвердженням креативного підходу до вирішення економічних проблем на міжнародному рівні.

7. Маючи значний науковий потенціал; високий рівень науково-методичної роботи, викладання дисциплін Академіки передають свій досвід студентам, підготувавши 25 навчальних посібників, підручників та монографій, а саме: Боголіб Т.М. підготувала 2 навчальних посібники :

- Фінансовий аналіз – К.: Корпорація, 2015 – 484 с.,
- Економіка вищої школи – К.: Корпорація, 2015 – 384 с.).

Видано 4 монографії:

1. Нова модель економічного зростання України: монографія (Боголіб Т.М., 1.1.; 12.3; 16.1) – К.: ПП Сердюк В.Л., 2015 (с. 7-22; с. 430-443; с. 561-571) – 592 с.

2. Стратегії економічного розвитку: держава, регіон, підприємство: колективна монографія (Боголіб Т.М., 1.4., с. 43-66) – Х.: ХДУ, 2015 – 416 с.

3. Economic efficiency of business in the conditions of unstable economy: collective monograph – Aspect Publishing of Budget Printing Center, Taunton, MA, United States of America, 2015 (5.3. Боголіб Т.М. Розумне зростання в Україні: проблеми та перспективи розвитку – С. 265-281) (Library of Congress Control Number: 2014921623).

4. Socio-economic aspects of economics and management: collective monographic – Aspect Publishing of Budget Printing Center, Taunton, MA, United States of America, 2015 – p. 364 (Science Index, Thomson Reuters) (6. Bogolib T.M. Financial policy as a compound of institutional development of economy is uncovered, p. 186-208)

Отримано 6 свідоцтв про право інтелектуальної власності.

Марцин В.С. - видано монографію «Інвестиційна діяльність в Україні: шляхи її становлення та перспективи розвитку», Львів. Видавництво Априорі, 2015. – 43,87 д.а.

Михасюк І.Р. – написано навчальних посібників – 1; видано монографій – 1.

Череп А.В. - написано навчальних посібників:

1. Управління фінансовою санацією та банкрутство підприємств: Практикум / Череп А.В., Бугай В.З., Горбунова А.В. - Запоріжжя: ЗНУ, №4 (24) 2014 – 114 с.

2. Економічний аналіз: Навч.- мет.пос. студ. ЕС / Череп А.В., Гамова О.В. - Запоріжжя: Видавництво «Дике поле», 2015 р. – 240 с. Гриф надано МОН України, Лист № 1/ 11- 19289 від 08. 12. 2014 р.

3. Економічний аналіз: Навч.- мет.пос. студ. ЕС / Череп А.В., Гамова О.В. - Запоріжжя: ЗНУ, 2014 р. – 238 с. Гриф надано МОН України, Лист № 1/ 11- 19289 від 08. 12. 2014 р.

Видано монографій:

1. Управлінський облік виробничо-заготівельної діяльності: Монографія // Череп А.В., Рибалко О.М. - Запоріжжя: ЗНУ, 2014 р. – 160 с.

2. Напрями забезпечення ефективності управління інвестиційною діяльністю в інноваційний розвиток підприємств машинобудування: Монографія // Череп А.В., Кушнір С.О. - Запоріжжя: ЗНУ, 2015 р. – 212 с.

3. Забезпечення управління ефективністю діяльності підприємств машинобудування: Монографія // Череп А.В., Батракова Т.І. –Запоріжжя.: ЗНУ. 2015.- 204 с.

8. Наукові школи формують еліту держави, забезпечуючи науковий підхід до розробки методів, методик та методології управління всіма економічними процесами в період глобалізації та використання інструментарію задля поєднання навчального процесу, наукових досліджень і комерціалізації наукових результатів та реалізації їх у виробничі сфери через сталий розвиток територій.

Академіки Череп А.В., Боголіб Т.М., Марцин В.С., Михасюк І.Р. очолюють наукові школи: «Ефективність діяльності суб'єктів господарювання регіонів та держави»; «Зелена економіка»; «Бюджетування соціальної сфери в Україні», «Стратегія розвитку економіки в період глобалізації», Регулювання єврорегіональної економіки в умовах глобалізації».

9. Академіки економічного відділення АН ВО України керують аспірантами і докторантами, а саме: Боголіб Т.М.- 3, Череп А.В.- 9; Марцин В. С.- 1; Михасюк І.Р. – 4.

10. З метою формування науково-дослідної роботи в університетах Академіки працюють в спеціалізованих вчених радах по захисту докторських і кандидатських дисертацій, а саме:

Боголіб Т.М.- Д 26.055.03 у Київському національному торговельно-економічному університеті — заступник голови вченої ради; Д. 58.082.01 – у Тернопільському національному економічному університеті.

Марцин В. С.- Член спеціалізованої Вченої Ради по захисту докторських дисертацій Д.35.051.02 при Львівському Національному університеті імені Івана Франка;

Михасюк І.Р. - Львівський Національний університет імені Івана Франка;

Череп А.В.- Голова спеціалізованої Вченої Ради по захисту кандидатських дисертацій із спеціальності 08.00.04 – “Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) в ЗНУ та Член спеціалізованої Вченої Ради по захисту докторських дисертацій Д.35.0501.01 в ПНТУ.

11. Працюють як члени редколегій наукових видань:

Боголіб Т.М.- Головний редактор збірника наукових праць «Економічний вісник університету», включеного до переліку ВАК України; Член редакційної колегії наукового журналу «Экономический бюллетень НИЭНИ Министерства экономики Республики Беларусь»; Член Міжнародної ради редакційної колегії наукового журналу, включеного до РИНЦ, ВИНТИ РАН «Вестник Кемеровского университета. Серия: Экономические науки»; Член редакційної ради наукового журналу «Equilibrium» Університету імені Миколи Коперника (м. Торунь, Польща), включеного до міжнародної науковометричної бази даних Scopus; Член редакційної колегії збірника наукових праць «Вісник Запорізького національного університету», Серія: «Економічні науки».

Череп А.В.- Головний редактор збірника наукових праць «Вісник університету», Серія: «Економічні науки», включеного до переліку ВАК України; Член Ради наукової Міжнародного Конгресу молодих науковців (Катовіце, Польща), Член редакційної колегії збірника наукових праць «Економічний вісник університету», включеного до переліку ВАК України.

12. Академіки керують науковою роботою магістрів з економіки, менеджменту, фінансів і правового забезпечення агропромислового

виробництва, підприємств та суб'єктів господарювання; магістерськими програмами по підготовці фінансистів кредитних установ.

Готують навчально- методичні комплекси, методичні рекомендації до друку, відгуки на автореферати кандидатських і докторських дисертацій.

Виступають офіційними опонентами по кандидатських і докторських дисертаціях.

13. Академіки ведуть активну громадську роботу, а саме:

Боголіб Т.М. бере особисту участь: Міжнародна асоціація вчених політекономів, міжнародна асоціація вчених-фінансистів, вчених-інституціоналістів

Череп А.В.- Член координаційної ради економічних реформ ЗОДА

14. Академіки мають визнання в суспільстві, а саме:

Боголіб Т.М. - заслужений працівник народної освіти України, Кавалер ордена Княгині Ольги III ст.

15. Академіки відділення економіки АН ВО України беруть участь у допомозі воїнам АТО, а саме:

Боголіб Т.М. – внесла протягом року 5000 грн.

Марцин В.С. три рази перераховував одноденний заробіток

Михасю І.Р. бере активну участь у допомозі воїнам АТО.

Череп А.В. організувала і придбали спальні мішки для Бабенко Івана.

Організувала і взяла участь у благодійній акції по здачі крові для учасників АТО

Внесла суму – 5000 грн.

Академік- секретар
відділення економіки

Академік АН ВО України:

А.В.Череп

